

Methodology of social research - course description

General information	
Course name	Methodology of social research
Course ID	14.0-WP-PEDD-MBS-W_pNadGenV9DZH
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Pedagogy / Media and IT education
Education profile	academic
Level of studies	Second-cycle studies leading to MS degree
Beginning semester	winter term 2017/2018

Course information	
Semester	1
ECTS credits to win	5
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. UZ

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	15	1	9	0,6	Exam
Class	15	1	9	0,6	Credit with grade

Aim of the course

Zaznajomienie studentów z funkcjami nauki, cechami praktyki badawczej, założeniami badań ilościowych i jakościowych, charakterystykami poszczególnych paradygmatów w naukach społecznych (pozytywistycznym, humanistycznym, krytycznym, postmodernistycznym). Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami metodologicznymi, specyfiką badań społecznych. Opanowanie przez studentów umiejętności projektowania własnych badań naukowych, doboru adekwatnego do celu badań paradygmatu, umiejętności doboru lub konstruowania narzędzi badawczych.

Prerequisites

Podstawowa wiedza dotycząca metod i technik badań pedagogicznych.

Scope

Wykłady

Praktyka badawcza i praktyka pedagogiczna jako praktyki społeczna. Co to jest nauka? Współczesna klasyfikacja nauk. Nauki dedukcyjne – nauki empiryczne. Nauki przyrodnicze – nauki społeczne. Wyodrębnienie się nauk społecznych. Wyjaśnianie i rozumienie jako procedury naukowe. Funkcje nauki. Pojęcie paradygmatu i teorii naukowej. Paradygmaty w pedagogice – pozytywistyczny, humanistyczny, krytyczny i postmodernistyczny. Badania ilościowe i jakościowe. Sondaż diagnostyczny – dobór zmiennych, wskaźników, sformułowanie hipotezy, układanie ankiety. Zasady przeprowadzania badań, kodowanie danych, przygotowanie do analiz statystycznych. Monografia pedagogiczna. Badania eksperymentalne. Metoda indywidualnych przypadków. Rodzaje wypowiedzi w tekstach naukowych: orzekające, wartościujące i normatywne. Rodzaje wiedzy: wiedza potoczna a wiedza naukowa. Rodzaje związków występujących w rzeczywistości przyrodniczej i społecznej. Twierdzenia nauk empirycznych – hipotezy, generalizacje, prawa naukowe. Badania wzdłuż czasu, badania panelowe. Czy w badaniach ludzie kłamią? I co można na to zaradzić. Operacjonalizacja pojęć teoretycznych – prezentacja standaryzowanych skal pomiarowych w badaniach społecznych. Etyczne aspekty badań społecznych

Ćwiczenia

Sprawdzenie stopnia opanowania pojęć: zmienna, wskaźnik, hipoteza, prawo nauki, regularność empiryczna – podstawowe kategorie teoretyczno-metodologiczne. Metody i techniki badań społecznych. Paradygmat badań ilościowych i jakościowych. Inspiracje teoretyczne i praktyczne w badaniach społecznych. Propozycje tematów projektów badawczych (w paradygmacie ilościowym) jako zadań do zrealizowania przez uczestników zajęć. Przedstawienie wybranego problemu w świetle literatury. Analiza tekstów z uwzględnieniem wypowiedzi orzekających, wartościujących i normatywnych. Ilościowa charakterystyka rzeczywistości powiązanej z podjętym problemem. Prezentacja projektu badań ilościowych. Analiza przykładów projektów i wyników badań jakościowych. Planowanie i realizacja badań jakościowych. Analiza i interpretacja danych jakościowych. Badania z wykorzystaniem Internetu. Problemy etyczne w badaniach społecznych. Analiza wybranych projektów badawczych.

Teaching methods

Wykłady – wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach, praca z materiałem źródłowym; metody oparte na działaniu praktycznym – przygotowanie projektu badawczego i narzędzia do badań; prezentacja założeń teoretycznych do podjętej problematyki.

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
---------------------	-----------------	-------------------------	----------------

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Potrafi nazwać i scharakteryzować główne orientacje badawcze nauk społecznych i humanistycznych, w tym pedagogiki i odpowiadające im metody badań; potrafi objąć pojęcie paradygmatu i teorii naukowej; potrafi rozpoznać podstawowe cechy paradygmatów obecnych we współczesnej pedagogice i podać kryteria ich doboru do badań; potrafi wskazać powody występowania różnych paradygmatów prowadzenia badań w pedagogice. Dostrzega i wskazuje różnice między ilościowym a jakościowym podejściem do badań; ośrodek sformułować hipotezy odnoszące się do prawidłowości występujących w zbiorowościach społecznych oraz potrafi odróżniać w tekstach naukowych generalizacje historyczne i prawa nauki od innych składników języka naukowego	• K_W04	• an examination test with score scale • Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji projektu badawczego wobec grupy i po dyskusji o nim	• Lecture • Class
Potrafi opisać strukturę procesu badawczego, wyróżniając i charakteryzując poszczególne jego etapy; potrafi sformułować problemy badawcze, wytypować zmienne i wskaźniki, dobrać stosownie do podejmowanej problematyki odpowiednie metody i techniki badań, skonstruować wybrane narzędzia badawcze, a także dokonać analizy ilościowej oraz opisu jakościowego uzyskanych wyników badań; potrafi wybrać najbardziej adekwatną do podjętego celu badań perspektywę teoretyczną i metodologiczną; potrafi scharakteryzować konsekwencje metodologicznych wyborów dokonywanych przez różnych badaczy i siebie	• K_U06	• Ocena prowadzącego ćwiczenia po prezentacji projektu badawczego wobec grupy i po dyskusji o nim	• Class
Student umie wskazać i scharakteryzować cechy dystynktywne praktyki badawczej (naukowej) w odróżnieniu od innych rodzajów praktyki społecznej; Potrafi nazwać i scharakteryzować podstawowe funkcje nauki; potrafi zaprezentować współczesną klasyfikację nauk i miejsce pedagogiki wśród nich; Potrafi opisać założenia metodologiczne różnych nauk, w tym nauk społecznych	• K_W02	• an examination test with score scale	• Lecture
Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru badań naukowych, zna podstawowe założenia etyczne przy uprawianiu nauki, a w szczególności nauk społecznych; potrafi dostrzec problemy i dylematy moralne, jakie mogą pojawić się przy prowadzeniu badań; potrafi uzasadnić swoje postępowanie w analizowanych przypadkach i zadbać o zgodną z nimi realizację badań własnych	• K_K05	• Ocena prowadzącego ćwiczenia po wypowiedzi studenta na ten temat	• Class

Assignment conditions

Wykłady

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie powyżej 50% punktów możliwych do uzyskania na końcowym egzaminie z całości nauczanych treści. Istnieje możliwość zwolnienia z egzaminu osób szczególnie zaangażowanych w realizację zadań w ramach ćwiczeń na wniosek prowadzącego ćwiczenia.

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie powyżej 50% punktów z możliwych do uzyskania. Punkty za ćwiczenia można uzyskać: za kolokwium, za wykonanie zadań na ćwiczeniach związanych z realizacją projektu i przygotowaniem narzędzia badawczego.

Ocena końcowa

Ocena końcowa z przedmiotu metodologia badań społecznych ustalana jest na podstawie sumy punktów uzyskanych na ćwiczeniach (50%) i egzaminie (33%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładów. Ocena końcowa wyznaczana jest następująco: powyżej 50% dostateczny, powyżej 60% dostateczny plus, powyżej 70% dobry, powyżej 80% dobry plus, powyżej 90% bardzo dobry.

Recommended reading

1. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2003.
2. Babbie E., *Podstawy badań społecznych*, Warszawa 2008.
3. Batorski D., Olcoń-Kubicka M., *Prowadzenie badań przez Internet: podstawowe zagadnienia metodologiczne*, „Studia Socjologiczne” 2006, 3.
4. Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2010.
5. Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Poznań 2001.
6. Hajduk E., *Hipoteza w badaniach pedagogicznych*, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
7. Hajduk E., *Hipoteza w badaniach społecznych*, Zielona Góra 2006.
8. Łobocki M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Kraków 2007.
9. Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 1985.
10. Palka S., *Metodologia, badania, praktyka pedagogiczna*, Gdańsk 2006.
11. Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1995.
12. Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Warszawa 2008.
13. Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Warszawa 2008.
14. Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, Warszawa 2008.
15. Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 1995.

Further reading

1. Amsterdamski S., *Między historią a metodą: spory o racjonalność nauki*, Warszawa 1983.
2. Brzeziński J., *Metodologia badań psychologicznych*, Warszawa 2002.
3. Chalmers A., *Czym jest to, co zwiemy nauką? Rozważania o naturze, statusie i metodach nauki: wprowadzenie do współczesnej filozofii nauki*, Wrocław 1997.
4. Denzin N.K., Lincoln Y.S., *Metody badań jakościowych*, T. I-II, Warszawa 2009.

5. Grobler A., *Metodologia nauk*, Kraków 2006.
6. Kmita J., *O kulturze symbolicznej*, Warszawa 1983.
7. Kuhn T.S., *Struktura rewolucji naukowych*, Warszawa 1968.
8. Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy: przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Ossolineum 1984.
9. Mayntz R., Holm K., Hübner P., *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*, Warszawa 1985.
10. *Metodologia pedagogiki zorientowanej humanistycznie*, red. D. Kubinowski, M. Nowak, Kraków 2006.
11. Ossowski S., *O osobliwościach nauk społecznych*, Warszawa 2001.
12. Paprzycka E., *Kobiety żyjące w pojedynkę*, Toruń 2008.
13. Shaughnessy J., Zechmeister E.B., Zechmeister J.S., *Metody badawcze w psychologii*, Gdańsk 2002.
14. Stefanowska M., *Odbiorcy kultury – deklaracje i rzeczywistość*, Warszawa 1988.
15. Sułek A., [Metody analizy socjologicznej: wybór tekstów, Warszawa 1986](#).
16. Sułek A., [Ogród metodologii socjologicznej, „Scholar”, Warszawa 2002](#).
17. Wójcicki R., *Teorie w nauce*, cz. 1, Warszawa 1991.

Notes

Modified by dr Jarosław Wagner (last modification: 05-05-2017 09:26)

Generated automatically from SylabUZ computer system